

przeciętnie w kraju). Zdecydowanie największa grupa pracujących (w 2017 r. aż 29,5% przy przeciętnej wartości w kraju na poziomie 26,6%) zatrudniona była natomiast w dziale przemysł i budownictwo.

9. W województwie kujawsko-pomorskim, podobnie jak we wszystkich regionach Polski od 2013 r. następuje stały spadek bezrobocia (liczby osób bezrobotnych oraz stopy bezrobocia rejestrowanego). Skala redukcji bezrobocia w województwie w okresie 2013-2018 była bardzo duża (wynosiła ponad 51%). Według oficjalnych statystyk rynku pracy (bezrobocie rejestrowane) województwo kujawsko-pomorskie wciąż pozostaje w gronie województw o najwyższych wskaźnikach (w 2018 r. - 8,8%). Znacznie korzystniej prezentuje się statystyka bezrobocia wg BAEL (kujawsko-pomorskie z wartością 4,4% w IV kwartale 2018 r. zajmowało 12. pozycję). Tak kształtujące się wartości poziomu bezrobocia, a także obecnie występująca sytuacja na rynku pracy (brak pracowników) wskazują, że bezrobocie rozumiane jako problem ze znalezieniem zatrudnienia obecnie nie występuje, a przyczyny bezrobocia związane są z uwarunkowaniami społecznymi, a nie gospodarczymi. Od 2013 r. w województwie umacnia się zjawisko bezrobocia długookresowego – udział zarejestrowanych osób bezrobotnych powyżej 24 miesięcy w całkowitej liczbie osób bezrobotnych stale wzrasta (w 2018 r. - już 29,2%). Osobami bezrobotnymi są przede wszystkim osoby o niskim wykształceniu i bez kwalifikacji zawodowych. W 2018 r. aż 60,7% ogółu bezrobotnych nie posiadało wykształcenia wyższego niż zasadnicze zawodowe, a 36,7% nie posiadało kwalifikacji zawodowych. W przypadku obu wskaźników województwo osiągało wartości zdecydowanie wyższe niż w kraju.
10. Wraz ze spadkiem liczby osób pracujących oraz pojawiającymi się problemami pracodawców z rekrutacją pracowników (zwłaszcza wykwalifikowanych), czynnikiem mającym coraz większe znaczenie w kształtowaniu regionalnego rynku pracy staje się pozyskiwanie pracowników z zagranicy. Po 2014 r. w województwie kujawsko-pomorskim nastąpił znaczny wzrost liczby cudzoziemców na rynku pracy. Zgodnie z oficjalnymi statystykami Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w 2018 r. łączna liczba oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi⁸ oraz zezwoleń na pracę dla cudzoziemców⁹ w województwie wynosiła 94,4 tys. osób i od 2014 r. wzrosła prawie 9-krotnie. W 2017 r. cudzoziemcy stanowili ok. 10% osób pracujących w regionie (udział liczby oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi i wydanych zezwoleń na pracę w liczbie osób pracujących publikowanej przez GUS). Wśród pracujących w województwie cudzoziemców przeważają obywatele Ukrainy - w 2018 r. było ich 84,8 tys. osób, a między 2015 r. a 2017 r. stanowili ponad 94% wszystkich osób dla których wydano zezwolenia lub oświadczenia. Generalnie poza Ukrainą największa liczba pracujących cudzoziemców pochodziła z Białorusi, Mołdawii, Gruzji, i Rosji. Co ciekawe w 2018 r. stosunkowo dużo zezwoleń obejmowało obywateli Nepalu, a także Indii, Azerbejdżanu i Bangladeszu.
11. Do głównych konsekwencji imigracji ekonomicznej do Polski, głównie obywateli Ukrainy, w tym do województwa kujawsko-pomorskiego należy zaliczyć wzrost zasobów siły roboczej, co przy coraz większych brakach pracowników na regionalnym rynku pracy daje możliwość zastąpienia ich właśnie cudzoziemcami, którzy są bardziej skłonni wykonywać prace niechętnie podejmowane przez lokalnych pracowników. Z drugiej jednak strony, obecność cudzoziemców wpływa na niestabilność rynku pracy, gdyż stanowią oni grupę bardzo mobilną i wybierają rynki bardziej dla siebie atrakcyjne pod względem jakości i poziomu życia oraz uwarunkowań prawnych umożliwiających im stabilizację pobytu i zatrudnienia. Ważną korzyścią jest wzrost dochodów lokalnej społeczności wynikający z rozwoju usług służących zabezpieczeniu podstawowych warunków życia cudzoziemców, np. wynajem mieszkań, handel detaliczny, głównie spożywczy. Do negatywnych skutków należy zaliczyć niewątpliwie znaczny transfer środków w postaci zarobionych pieniędzy wysyłanych do kraju pochodzenia i tam wydatkowanych. Ważnym zadaniem dla polityki regionalnej jest integracja cudzoziemców.
12. Wartość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej¹⁰ w 2017 r. wynosiła 87% wartości dla kraju i tym samym plasowała województwo kujawsko-pomorskie dopiero na 13. miejscu wśród pozostałych regionów. Wartość tego wskaźnika w przeciągu ostatnich 10 lat stale rośnie (tempo wzrostu jest zbliżone do tempa wzrostu dla całego kraju), jednak województwo utrzymuje stałą pozycję w stosunku do pozostałych regionów. Zarówno przeciętna miesięczna

⁸ Na podstawie oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi zatrudnieni mogą być obywatele Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji lub Ukrainy, okres ich zatrudnienia nie może przekroczyć 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy i nie dotyczy prac sezonowych, na które trzeba uzyskać zezwolenie.

⁹ Zezwolenie na pracę to dokument, który uprawnia cudzoziemca z krajów spoza UE/EOG/Szwajcarii do podjęcia legalnej pracy w Polsce pod warunkiem posiadania przez cudzoziemca wizy lub zezwolenia na pobyt czasowy pozwalającego na podjęcie w Polsce pracy.

¹⁰ dla wszystkich prowadzonych rodzajów działalności gospodarczej